

**Tomáš Vůjtek**  
**S M Í Ř E N Í**

**Ohlasová hra se zpěvy**



\*\*\*\*\*

Text je autorským dílem, které podléhá ochraně podle autorského zákona.  
Užití tohoto díla je možné pouze formou dramaturgického studia pro potřeby inscenace díla.  
Jakékoliv jiné užití, zejména rozmnožování nebo poskytování třetím osobám, podléhá sankcím dle § 152 trestního zákoníku.

V případě zájmu o provozování nebo jiné užití díla se zavazujete požádat o zprostředkování  
autorských práv k divadelnímu provozování díla Aura-Pont s.r.o.

\*\*\*\*\*

Aura - Pont s.r.o.  
Radlická 99, 150 00 Praha 5  
IČ: 00174866, DIČ: CZ00174866  
tel.: 251 554 938, fax: 251 550 207  
korespondenční adresa: Veslařský ostrov 62, 147 00 Praha 4  
[www.aura-pont.cz](http://www.aura-pont.cz)

\*\*\*\*\*

Funkcionář  
Partyzán  
Voják  
Otec  
Bratr  
Sestra  
Český sbor (pět mužů a žena; M1-5, Ž)

1

Sbor

*Zpívá se.*

M1	Hučí voda, šumí bor, libě zpívá český sbor.
M2	Zpívej, sbore, hudbo, hraj! Zde je Čechů zemský ráj.
M3	My v něm stejně jako vy máme svoje domovy.
M4	Hezčí zemi nezná svět, všude skví se jara květ.
M5	Naše píseň slavně zní, zítřku vstříc kráčíme s ní.
Ž	Hrdě se má ňadra dmou písní českou, písní mou.

2

Funkcionář, Partyzán, Voják

Funkcionář	Naklepeš, nařízneš a pak dusíš, až změkne. Předtím ale necháš uležet,  na to nikdy nezapomeň.
Partyzán	Nikdy na to nezapomenu.
Voják	Naklepu, naříznu, podusím, předtím nechám uležet. Ale na jak dlouhou dobu?
Funkcionář	To je to největší tajemství naší národní kuchyně. A taky to největší umění - trefit správnou dobu.
Partyzán	Tys ji trefil dokonale.
Funkcionář	Sušené švestky pak namočíš do jablečné šťávy a přidáš špetku skořice.
Voják	Chlapi, jak dlouho už to takhle spolu pečem?

Funkcionář            No, pěkných pár let už to bude.

Partyzán              Pěkných? Jak pro koho.

Funkcionář            Sám sis navařil, sám sis to i vyžral. Celer a mrkev nakrájíš na kostičky a přidáš k masu.

Voják                   Chlapi, nehádejte se pořád. Co bylo, to už nevrátíte. Na jak velké kostičky?

Partyzán              Vrací se mi to každý den, jako by to bylo včera. Dostal jsem ránu a šel jsem k zemi. Vyplivnul jsem první zub a otřel si rukávem krev.

Funkcionář            Žádný chlap nejde k zemi hned po první ráně. Na drobné kostičky. Pak přidáš vařená rajčata, bobkový list a jalovec.

Partyzán              Svalil jsem se, protože jsem nemohl uvěřit, že mě mlátíš zrovna ty.

Funkcionář            Doba si žádala nové kádry. Kdo už měl jít nahoru, než já? Přiliješ červené víno a vaříš asi tak hodinu a půl.

Voják                   Nemohl jsem pro tebe nic udělat.

Partyzán              Nemohl jsem uvěřit vlastním očím. Druhá rána šla do nosu a při pádu jsem si rozbil brýle. Mé nevěřící oči osleply. A pak jsem zase nevěřil vlastním uším.

Voják                   Říkal jsem všechno tak, jak to chtěl on. Nemysli si, taky už jsem dostal svoje. Kolik toho vína?

Funkcionář            Vždycky jsem byl společenský člověk. Znal jsem mnoho lidí a hodně jsem toho o nich věděl. Navíc jsem měl dobrou paměť. Tehdy se vyplatilo na nic nezapomenout. Nejméně půl litru. Zeleninu pak propasíruješ do šťávy a přidáš nastrohaný perník. Jako příloha jsou nejlepší špece omaštěné máslem.

Partyzán              To já mám z nás nejlepší paměť! Pamatuju si, že těch zubů jsi mi nakonec vyrazil sedm. Ale to už jsem věděl, že to se mnou dobře dopadne. Sedmička je totiž moje šťastné číslo.

Voják                   Nechte toho, chlapi. Dávno už se na všechno zapomnělo, tak proč to připomínat? Špece já přímo zbožňuju! Nepůjdem si pak zaplavat?

3

Sbor

*Zpívá se.*

Čechy krásné, Čechy mé!  
 Duše má se touhou pne,  
 kde ty vaše hory jsou,  
 zasnoubené s oblohou?

S oblohou a s nebesy,  
 kde přemýšlí nad plesy,

seraf světlem oděný,  
k slávě Páně stvořený.

Pán ten stvořil také vás,  
slavné Čechy vlasti krás.  
Anděla vám s nebe dal,  
váš by národ k zpěvu zval.

A ten národ pěje rád,  
v žalmech však i touhu znát,  
by ten anděl chránil Čech  
do skonání světů všech.

Proto krásné Čechy mé,  
duše má se touhou pne,  
kde ty vaše hory jsou  
zasnoubeny s oblohou.<sup>1</sup>

4

Partyzán, Voják, Funkcionář

Partyzán                    Neškrábej se pořád.

Voják                        To já vždycky, když se oholím.

Partyzán                    Na to je dobrý obklad z přesličky. Nasbírej si, je jí tu požehnaně. Hned  
za domem, tam na tom náspu.

Voják                        Já se ti tady budu pachtit po nějaký bylině.

Partyzán                    „Přesličko, vzpomene si někdo ještě na nás, až budou všechny stromy  
tak malé jako ty? Och, jak tě miluji, sestřičko, neboť jsi mi poslední  
svědkyní věků, kdy ještě nebylo lidí“.<sup>2</sup>

Voják                        Co ti je?

Partyzán                    To je Jakub Deml. Básník a zavržený kněz.

Voják                        Zavržený kněz?

Partyzán                    Hledal ráj, ale nenašel ho.

Voják                        Ale my ho najdem, ne? Proto jsme sem přišli.

Partyzán                    Ne, my ho vybudujeme.

Voják                        Že tu fotku nesundal?

Partyzán                    Nejspíš nějaký heldentod. Asi Stalingrad. Jakoby mu z oka vypadl.

Voják                        Hitlera sundal.

---

<sup>1</sup> Obrozenecká píseň, jejíž text napsal Václav Jaromír Píček. Hudbu složil Josef Leopold Zvonař.

<sup>2</sup> Báseň Jakuba Demla ze sbírky Moji přátelé.

Partyzán To bude ten jeho syn. Krev nezapřeš.

Voják Škoda, že nemá dceru. Nebo aspoň manželku.

Partyzán Ještě si něco uženeš.

Voják Tady se ti nic nemůže stát. Jsou to čistotní a spořádaní lidé. Říkal nám to major Kovalov.

Partyzán Jestli to říkal soudruh Kovalov, tak to musí být pravda.

Voják Komm, frau, komm. Takhle nenásilně je pobízeli. Jeho vojáci šli do akce hned po něm.

Partyzán Správný velitel jde všude první.

Voják Brunhildy nám nosily jídlo a pití, samozřejmě úplně nahaté. Pak jsme se s nimi bavili až do rána.

Partyzán Brunhilda tu sice žádná není, ale něco k snědku by se tu našlo.

Chceš?

Uzené. *Krájí maso, které našel.*

Voják Bys koukal, jak u toho ty čubky vyváděly. Líbilo se jim to, kurvám germánským. Chlapy jim padli na frontě nebo jsou v zajetí, tak se nediv, že jim vyhládlo.

Partyzán Tobě žádná neodolá, co?

Voják Když má hlaveň u hlavy, tak ne.

Partyzán A to tě baví?

Voják Je to akt spravedlivé odplaty. Jen ať vědí, kdo je tady pánem.

Partyzán Podívej, co si tu ještě schovával. *Vytahuje láhev.*

Voják Asi chtěl důstojně oslavit vítězný konec, svině.

Partyzán Tak na vítězství.

Voják Na spravedlnost *Pijí.* Stejně patří všichni ke zdi. Ratatatata. Ani mířit bys nemusel. Kulky už by si je našly samy.

Partyzán Co avtomat, poslouchá? Říká se, že sovětský je ze všech nejlepší.

Voják Papaša je věrný druh. Kam jdu já, tam jde i on. Mám v něm sedmdesát jedna ostrých a zkosím každého do dvou set metrů.

Partyzán Rozumím. Kdo se pohne, toho sejmeš.

Voják Hýbat se nemusí.

Partyzán Já mám jenom tohodle Waltra. Prý se trefí do padesáti, ale tak daleko já stejně ani nedohlédnu.

Voják To ani nemusíš. Tahle doba spíš přeje střelbě na kratší vzdálenosti. Metr dva, víc ne.

Partyzán A víš, že jsem z něj ještě ani nevystřelil? Stačí ukázat a s každým se hned domluvíš. Je to takový můj tlumočník.

Voják To máš pravdu. Stačilo zamířit a ti Němci na nádraží pak taky najednou uměli slovensky.

Partyzán Slovensky?

Voják No, asi nějaký zvláštní druh. Zvlášť nebezpečný.

Partyzán Mohli to být karpatští Němci.

Voják Proč ne. Ale mohli to být i nějakí jiní Němci. Němců je spousta.

Partyzán A kam jste je vlastně vedli?

Voják Někam za vesnici. Už ani nevím, jak se to tam jmenovalo. Šli s námi i místní. Tam jim velitel řekl, že mají vykopat pro ty Němce jámu.

Partyzán To je muselo těšit, ne? Že se konečně pomstí.

Voják No, jeden si s námi i zastřílel. Ale ostatní spíš chtěli, ať si tu jámu vykopou Němci sami. Přece to prý to nebudou dělat za ně. Jenomže Němci kopali tak pomalu, že bysme tam byli ještě teď. Nakonec to stejně odedřeli ti vesničani.

Partyzán Ještě pořád jim chybí to pravé uvědomění, ale my už je změníme.

Voják Ta první várka, to ti bylo něco. Chlapi prosili o milost, ale ženské ne.

Partyzán Tam byly i ženské?

Voják Esesácké kurvy. Jedna křičela Heil Hitler, a druhá dokonce Heil Kristus. Ale my jsme mezi nimi nerozlišovali.

Partyzán „Odstup to od tebe, abys takovou věc učiniti měl, abys usmrtil spravedlivého s bezbožným; takt' by byl spravedlivý jako bezbožný. Odstup to od tebe; zdalíž soudce vši země neučiní soudu? I řekl Hospodin: Jestliže naleznu v Sodomě, v městě tom, padesáte spravedlivých, odpustím všemu tomu místu pro ně“.

Voják Já měl za to, že seš komunista.

Partyzán I komunista může nalézt oporu v Písmu svatém.

Voják To myslíš vážně?

Partyzán Bible a Komunistický manifest toho mají mnoho společného. „Amen, pravím vám, spíše projde velbloud uchem jehly, nežli bohatec vejde do království nebeského“.

Voják To znám, to je z evangelia.

Partyzán Matouš, kapitola devatenáctá, verš dvacátý čtvrtý, Marek, kapitola desátá, verš dvacátý pátý a Lukáš, kapitola osmnáctá, verš dvacátý pátý.

Voják Ale řekl to Ježíš, ne?

Partyzán Samozřejmě, kdo už jiný. Pravý revolucionář. Jenom trochu předběhl svou dobu. Kdyby už tenkrát existovala strana, věřím, že by do ní Ježíš bez váhání vstoupil. Bohužel, strana ještě nebyla, a tak založil církev svatou. A při poslední večeři ustanovil svaté přijímání jako výraz rovnosti všech lidí.

Voják Soudruh Ježíš Kristus Nazaretský? Co by na to řekl soudruh Josef Vissárionovič Stálin?

Partyzán Veliký Stálin by mě jistě pochopil. Taky byl v semináři, jenomže v pravoslavném, kdežto já měl být katolický kněz.

Voják Bůh je jenom jeden.

Partyzán Stálin taky.

Voják Přesně to jsem měl na mysli.

Partyzán Bůh ale není. A Stálin to moc dobře ví. Já to taky vím. Jediná vyšší moc jsme tady my.

Voják To ví přece každý. Čím více je Stálina, tím méně je boha.

Partyzán No, je otázka, jestli bysme Ježíše do strany přijali, s tím jeho původem. Ale já osobně bych hlasoval pro. Byl to sice syn boží, ale zároveň to byl tesař, a tudíž proletář. A, jak nás učí velký Stálin, strana umí vychovávat i převychovávat. *Vejde Funkcionář.*

Funkcionář Prosím, pánové, tady je ten seznam obyvatel.

Partyzán Seznam spravedlivých, předpokládám.

Funkcionář Žádného zločince tam nenajdete. Ti už dávno utekli. Zůstali jsme tu jen samí dobří Němci.

Partyzán Dobří Němci? Možná jimi jednou budete, ale zatím ještě nejste.

Voják Dobrý Němec je mrtvý Němec.

Partyzán Žertoval jsem.

Voják Já ne.

Partyzán Tak co, starosto, co nám o těch dobrých duších povíš?

Funkcionář Tajemník, pánové, pouhý tajemník, zato ale vždy k službám. Chtěl jsem pánům sám nabídnout, ale vidím, že už jste se obsloužili. Sám jsem udil, sám jsem páčil. Tak co jí říkáte? Ta je ještě předválečná.

Voják Moc se nelísej. Znáš naše desatero?

Funkcionář Já jsem spíš ateista.

Voják „Nepřestaň nenávidět Němce! Buď tvrdý k Němcům! Nepodávej ruku Němci! I německé ženy a mládež nesou vinu na zločinech Němců!“<sup>3</sup>

Partyzán Stačí. A tohle znáš?  
 „Mir ist das All, ich bin mir selbst verloren,  
 Der ich noch erst den Göttern Liebling war;  
 Sie prüften mich, verliehen mir Pandoren,  
 So reich an Gütern, reicher an Gefahr;  
 Sie drängten mich zum gabeligen Munde,  
 Sie trennen mich und richten mich zugrunde“.

Funkcionář Já jsem na básničky nikdy moc nebyl.

Partyzán Ani česky to nezná špatně.

<sup>3</sup> tzv. desatero pro československého vojáka v pohraničí z 5. 6. 1945 (Staněk Tomáš, *Poválečné „excesy“ v českých zemích v roce 1945 a jejich vyšetřování*, Praha 2005)

„Mně ztracen svět, já sobě ztracen hynu,  
já, jenž jsem býval bohů miláčkem;  
mne bozi svedli: skříňku Pandořinu  
mi dali, slastmi bohatou i zlem;  
k rtům přitiskli mne opojivých darů  
a rvou mne pryč - vstříc rvou mne mému zmaru“.<sup>4</sup>

Funkcionář Pěkné, ale smutné.

Partyzán To je Goethe. Oplakává svou lásku k Ulrice, která odmítla jeho nabídku k sňatku.

Funkcionář Neznám ten příběh, bohužel.

Partyzán Mladička Ulrika von Levetzow probudila ve stárnoucím básníkovi milostný žár, a když se jí ze své lásky ve vší počestnosti vyznal, dělala, že o ničem neví.

Voják Kurva.

Partyzán Zradila ho.

Voják A vy, kurvy, jste zradili nás.

Partyzán Největší německý myslitel Johann Wolfgang Goethe navštívil Čechy sedmnáctkrát a strávil tu 1114 dnů. Byly to pro něj dny plné radosti.  
Co myslíš, kdyby dnes přišel, měl by z vás Němců ještě radost?

Funkcionář Abych řekl pravdu, pánové, my vlastně Němci zas až tak úplně nejsme. Nebožka byla Němka, ale já mám i české předky. Všichni je máme. Tady se vždycky mluvilo oběma jazyky.  
Bissel böhmisch, bissel dajtsch,  
bissel Suppe, bissel Fleisch .

Voják A kdo teda jste, když nejste Němci?

Funkcionář Trochu Češi, trochu Němci, obojí ve vyváženém poměru.

Voják Neexistuje. Buď jedno, nebo druhé. Žádnou polovičatost nepřipustíme!

Partyzán „Kéž bys byl studený nebo horký! A tak, že jsi vlažný a ani studený ani horký, vyvrhnu tě ze svých úst“.

Voják Slyšels?

Partyzán Zjevení svatého Jana, kapitola třetí, verš patnáctý.

Voják Kdybyste nebyli Němci, tak bysme sem přece nepřišli.

Partyzán Ale my jsme přišli.

Voják Omyl je tedy vyloučen.

Partyzán A nebyla to krátká cesta, kterou jsme museli ujít..

Voják Já jdu až z Buzuluku.

Partyzán Až z Ukrajiny.

Voják A celou cestu jsme bili Němce.

<sup>4</sup> Elegie v překladu Otokara Fischera.



Partyzán Jen mu řekni, kde všude jste je bili!

Voják Sokolovo, Kijev, Dukla.

Partyzán Až jste je všechny pobili!

Voják Na Dukle to bylo nejhorší.

Partyzán Vlevo Němci, vpravo Němci, vpředu Němci.

Voják Kóta 534, kóta smrti.

Partyzán Dokonce i vzadu byli Němci.

Voják Ale ti už byli mrtví.

Partyzán A tak jsme společně došli až sem k vám.

Voják K Němcům.

Partyzán Dekretem prezidenta republiky byli Němci označeni za státně nespolehlivé. Pan prezident se dříve v mnohém mýlil, ale dnes je z něj moudrý státník. Tohle řekl ve svém projevu v Popradu.

Voják Teď dobře poslouchej!

Partyzán „Běda, běda Němcům, třikrát běda! Za své zločiny budou hořce pykat! Zlikvidujte je! Běda jim! Vylikvidujte je!“<sup>5</sup>

Voják Slyšels?

Partyzán Pan prezident je vzdělaný člověk, vždyť je to žák samotného tatíčka Masaryka! Jeho názory bychom asi neměli brát na lehkou váhu. Co myslíš?

Funkcionář Já pana prezidenta Beneše plně respektuji.

Voják Hitlera jsi taky respektoval?

Partyzán Dort ist Herr Benesch! Und hier stehe ich!<sup>6</sup>

Voják Překládej!

Funkcionář Tam stojí pan Beneš a tady stojím já!

Voják Hlasitěji!

Funkcionář Tam stojí pan Beneš a tady stojím já!

Partyzán Takhle to vyřvával ten váš Adolf tři dny před Mnichovem.

Voják Akorát že dneska si pan Beneš stojí docela dobře, což se o tom vašem křiklounovi říct nedá.

Partyzán A kde jsi stál tenkrát ty?

Funkcionář Tady. Pořád na stejném místě.

Partyzán Nikam jste se neposunuli a z toho se budete zodpovídat.

Voják „Běda, běda Němcům, třikrát běda! Za své zločiny budou hořce pykat! Zlikvidujte je! Běda jim! Vylikvidujte je!“

<sup>5</sup> Beneš Edvard, Odsun Němců z Československa, Praha 1996

<sup>6</sup> Projev Adolfa Hitlera v berlínském Sportovním paláci 26. 9. 1938.

Partyzán Tak co nám řekneš na svoji obhajobu?  
 Funkcionář Já bych řek, že jsme spíš Češi. Určitě jsme spíš Češi než Němci..  
 Partyzán Dokaž to.  
 Funkcionář Tři sta třicet tři stříbrných stříkaček stříkalo přes tři sta třicet tři stříbrných střech.  
 Voják A kde jsou křepelky?  
 Funkcionář Tři sta třicet tři stříbrných křepelk přeletělo přes tři sta třicet tři stříbrných střech.  
 Partyzán Dobře.  
 Funkcionář Petře, Petře, nepřepepři toho pepře.  
 Partyzán Moc dobře. A tohle znáš? Lieber Führer, macht uns frei von der Tschechoslowakei.  
 Funkcionář To bylo tak dávno, že už to ani není pravda.  
 Partyzán Heim ins Reich! Wir wollen heim ins Reich!  
 Funkcionář Byli jsme zmateni a oklamáni.  
 Partyzán Ein Volk, ein Reich, ein Führer!  
 Funkcionář Museli jsme křičet. Taková už byla doba.  
 Partyzán Wir danken unserem Führer! Heil Hitler!  
 Funkcionář Všichni hajlovali. Jenom blázen by nehajloval, vždyť by na sebe zbytečně upozorňoval.  
 Voják My, Češi, to vidíme jinak.  
 Partyzán A tenhle znáš? Hitler má přijít na kontrolu do blázince, a všichni nemocní proto musí nacvičovat velkoněmecký pozdrav. Když Vůdce vejde, všichni jej ve špalíru pozdraví zdviženou pravicí a hlasitým Heil Hitler. Ale na konci řady stojí muž, který nepozdravil. Hitler se k němu rozběhne a zařve: Jak to že nezdravíte? A muž klidně odpoví: Já nejsem blázen, já jsem dozorce.  
 Voják Teď se směješ jako správný Čech.  
 Partyzán Hitler jednou řekl, že Češi jsou smějící se bestie.  
 Voják Připadáme ti tak?  
 Funkcionář Ne, určitě ne.  
 Partyzán Opravdu?  
 Funkcionář Máte smysl pro humor a to vás ohromně zlidšťuje.  
 Voják Takže se nás nebojíš?  
 Funkcionář Proč bych měl? Vždyť jsem nic neproved.  
 Partyzán To rád slyším.  
 Funkcionář Staral jsem se jen o to svoje. Mám grunt, to je hodně práce.  
 Partyzán Správně.  
 Funkcionář Na politiku jsem neměl čas, ta šla mimo mě.

Partyzán Výborně.  
 Funkcionář Snažil jsem se celou tu dobu držet stranou.  
 Partyzán Opravdu?  
 Voják Ale do strany jsi nakonec vstoupil.  
 Partyzán Kličkuješ jako zajíc, ale pravdě neutečeš. To je sprintér na dlouhé tratě. Ta tě vždycky doběhne, lieber Parteigenosse Prohaska.  
 Funkcionář Musel jsem. Vyhrožovali mi.  
 Partyzán Takový strach jsi z nich měl? Tak si teď trošku zazpíváme, ať z nás ta hrůza spadne.  
 Funkcionář Prosím?  
 Voják Vy si tady nezpíváte? Tak holt začnete.  
 Partyzán Čtyři páry bílejších kobyl.  
 Voják A nedělej, že ji neznáš.  
 Funkcionář Čtyři páry bílejších kobyl,  
 Mussolini hovno dobyl.  
 My to taky proserem  
 s naším vůdcem Hitlerem!  
 Partyzán Taková pěkná písnička, ale není to tak dávno, co by tě klidně za ni zastřelili.  
 Voják Kdo ví, co s tebou uděláme dnes.  
 Partyzán Doba se změnila, s tím by ses měl smířit.  
 Voják My jsme totiž výkonný orgán revoluční spravedlnosti.  
 Partyzán Napravujeme křivdy.  
 Voják Každému dáme, co si zasloužil. Jednomu pověsíme na krk vavřínový věnec, druhému oprátku.  
 Partyzán Vavřínové věnce už došly.  
 Voják Zato oprátek máme pořád ještě dost.  
 Partyzán Žertoval jsem.  
 Voják Já ne.  
 Partyzán Čeká nás ještě hodně práce.  
 Voják Ať přijdeme, kam přijdeme, všude to samé. Ovace, střílení, věšení, ovace, střílení, věšení, ovace, střílení, věšení, ovace, střílení, věšení, ovace, střílení, věšení, ovace, střílení, věšení. Řeknu ti, že někdy už mě to unavuje.  
 Partyzán Je to těžký úkol. Přinášíme lidu dějinnou spravedlnost. Němci musí být potrestáni za všechno, co nám udělali. Za Bílou horu, za tři sta let poroby i za upálení mistra Jana Husa.  
 Voják Když si vzpomenu na mistra Jana, hned mě únava přejde.  
 Partyzán Nic jsme nezapomněli, zato jsme se hodně naučili.  
 Voják My jsme děti Jana Žižky, rozbijeme Němcům šišky.

Partyzán Musíš to chápat historicky. Čeští králové kdysi Němcům pronajali část našeho území, ale oni se jako podnájemníci nechovali slušně, a proto jim dneska dáme výpověď.

Funkcionář Němců je tu dneska něco málo přes tři milióny.

Voják Něco málo jich ještě ubude.

Funkcionář Vy chcete vypovědět ze země tři milióny Němců? To má být žert?

Partyzán Já nikdy nežertuju!

Voják Chtěli domů do Říše, tak je tam poženem svinským krokem. Vyčistíme to tady jednou provždy. Zůstanou tu jen ti dobří.

Partyzán Ti mrtví.

Voják A čím víc jich tu zůstane, tím líp.

Partyzán Dějiny se naplnily. Němci, kteří vždy nesli pochodeň pokroku -

Voják - tak nám to celou válku vtloukala do hlavy ta jejich propaganda -

Partyzán - nám teď skutečně svítí na cestu. V osvobozených městech jsou upalováni na lucernách a z jejich popela se jako bájný Fénix zrodí nový, obrozený národ.

Voják My totiž provádíme národní očistu.

Partyzán Co myslíš? Jak moc jsi se ušpinil?

Funkcionář Dejte mi šanci a já všechny své chyby napravím.

Voják Šance. Tak se to tam jmenovalo. Švédské šance. A když ty ženské spadly do jámy, tak nás jejich děti začaly prosit, ať je taky zastřelíme.

Partyzán Tam byly i děti?

Voják Velitel nám řekl, že to jsou všecko esesácké svině. Měly už to v krvi. Nic jiného by z nich stejně nevyrostlo.

Funkcionář Vy opravdu střílíte i děti?

Voják Je ti těch esesáků líto? A to chceš být Čech?.

Funkcionář I děti?

Voják A co jsme s nimi asi tak měli dělat, když už jsme jim postříleli rodiče?

Partyzán Tak abychom si rozuměli Herr Prohaska. Ty nám tady nebudeš říkat, co je to zločin. Tys to v té vaší zločinecké NSDAP dotáhl na ortsleitera a z toho se teď budeš před námi zodpovídat.

Voják A když na to přijde, my na to střílení budeme mít i paragrafy.

Partyzán Jednání, jehož účelem bylo přispět k boji o znovunabytí svobody Čechů a Slováků nebo které směřovalo ke spravedlivé odplatě za činy okupantů nebo jejich pomahačů, není bezprávné ani tehdy, bylo-li jinak podle platných předpisů trestné.<sup>7</sup>

Voják A něco mi říká, že ten paragraf bude sedět i na tebe.

<sup>7</sup> §1 zákona č. 115/1946 Sb. ze dne 8. května 1946 o právnosti jednání souvisejících s bojem o znovunabytí svobody Čechů a Slováků



Partyzán Stálin.  
*Pauza*

Funkcionář Stálin.  
 Partyzán Tak co?  
 Funkcionář Soudruzi, v tom seznamu je několik jmen, o kterých bych vám mohl říct leccos zajímavého.

Partyzán Tak jak se rozhodneme?  
 Voják Já myslím, že je to jen kus papíru. A papír hoří.  
 Partyzán Bedřichu, my ti tu šanci teda dáme.

5

Sbor

*Zpívá se.* Čechy krásné, Čechy mé!  
 Duše má se touhou pne,  
 kde ty vaše hory jsou,  
 zasnoubené s oblohou?

Ž

Mám jiné starosti,  
 o takové věci se nezajímám  
 a také brzy zapomínám.

M1

Najednou jsem byl vyvolán ven.  
 Čekal tam poručík a sdělil mi,  
 že dostal příkaz, aby ihned zastřelil  
 pět esesáků, které náhodou objevili.  
 Chtěl deset, maximálně patnáct místních  
 k vykopání hromadného hrobu.  
 Vrátil jsem se na jednání  
 a po krátké debatě jsme sepsali seznam  
 asi třiceti lidí,  
 o nichž jsme si mysleli,  
 že zvládnou i takovouto práci.

M2

Každýmu jsem řekl,  
 že se má dostavit s rýčem nebo s lopatou.  
 A také, že je to povinnost  
 pod trestem smrti.  
 Taky jsem se doslechl,  
 že vojáci mají mrtvé koně,  
 tak jsem to taky každému řekl.

M3 Myslím jsem že, kopeme jámu pro koně,  
ale potom se za námi objevila skupina lidí  
a já pochopil, že se bude popravovat.

M4 Někteří z nás začali reptat,  
proč my máme dřít, když tamti  
na nás koukají a nepracují.  
To bylo, když jsme vykopali  
asi čtvrtinu té jámy.  
Poručík jakoby souhlasil  
a nařídil jim, aby převzali rýče a lopaty  
a pokračovali v práci.  
Ale moc jim to nešlo,  
a tak jsme tu jámu nakonec stejně vykopali my.

M3 Pracovali jsme od devíti asi do jedné po půlnoci.

M2 Ale já jsem na těch Švédských šancích nebyl!

M1 Ani já ne. Jednak proto nebyl žádný důvod,  
a hlavně, naše schůze skončila až po jedenácté.

M4 Okolo jedné přišel poručík k první skupině  
a na jeho rozkaz se všichni museli vysvléct do spodního prádla.  
Pak si stoupli na okraj té jámy.

M3 Při těch úplně prvních popravách jsem viděl,  
že chlapi prosili o milost, ale ženské ne!  
Jedna dokonce volala Heil Hitler,  
druhá pro změnu Heil Kristus!

M2 Z doslechu vím, že se těch poprav měl zúčastnit  
i jeden voják, který dříve u nás ve vsi  
sloužil jako čeledín.  
Dokonce prý měl přijít zpátky do vsi  
celý potřísněný od krve!

Ž Byl u nás tři roky jako čeledín,  
a pokud si pamatuju,  
v květnu odešel na vojnu.  
Občas k nám docházel za Lojzičkou,  
se kterou má už druhé dítě.  
Toho dne tam skutečně byl,  
ale nemohu tvrdit, že byl od krve!  
Mám jiné starosti,  
o takové věci se nezajímám  
a také brzy zapomínám.

M2 Ale já jsem na těch Švédských šancích nebyl!

M1 Ani já ne. Jednak proto nebyl žádný důvod,  
a hlavně, naše schůze skončila až po jedenácté.

M5 Po skončení denního zaměstnání  
jsem se odebral z kasáren za Lojzičkou,  
se kterou jsem tehdy udržoval milostný poměr.  
Po večeři, jsem se šel projít  
a od místních lidí, jsem se dozvěděl,  
co se bude dít.  
Přidal jsem se k čumilům a šel s nimi.  
Byl jsem v uniformě, a tak jsem se bez problémů  
dostal až k tomu velkému hrobu.  
Zrovna tam stála skupina mužů a žen.  
Ženy před zastřelením křičely a plakaly.  
Slovensky, jiný jazyk jsem neslyšel.  
Viděl jsem, jak byla střelena žena,  
která s sebou měla šestileté dítě.  
Když spadla do jámy, žádalo dítě,  
aby bylo zastřeleno také.

M2 Ale já jsem na těch Švédských šancích nebyl!

M1 Ani já ne. Jednak proto nebyl žádný důvod,  
a hlavně, naše schůze skončila až po jedenácté.

M5 Když přivedli poslední skupinu,  
řekl mi rotný, kterého ale blíže neznám,  
abych si také střelil.  
Podali mi samopal.  
Rotný dal povel a já zmáčknul spoušť.  
Jenomže se mi v hlavni vzpříčil náboj.  
Během dvou vteřin jsem automat dal do pořádku  
a vyšla salva. Při ní jsem,  
ze vzdálenosti asi jednoho metru,  
trefil čtyři muže.  
Jejich těla jsem musel hodit do jámy.  
Při té poslední střelbě se pokusila jedna žena utéci.  
Byla zastřelena asi po dvaceti metrech.  
Potom jsme samopal zase vrátil.

M4 Nejprve nám nařídili, abychom smetli dovnitř rozstříkanou krev  
a také tam naházeli rozstřílené zbytky lebek.  
Pak jsme začali zahazovat těla.



- M5 Pak jsem šel domů. Stejně už se tam nic nedělo  
Cestou jsem zjistil, že mám boty a nohavice  
potřísněné krví.  
Teplou vodou jsem vše umyl  
a kalhoty pak pořádně vykartáčoval.  
V sedm hodin ráno jsem už byl zase v kasárnách.
- M1 Pak jsem se dozvěděl, že nešlo o pět,  
ale o dvě stě padesát lidí!  
Včetně žen a dětí!
- M2 Včetně žen a dětí!
- M1 To mi vzalo dech!
- M2 To mi vzalo dech!
- M1 Ti lidé se prý nakonec obviňovali navzájem.  
Řekli cokoli, aby si zachránili kůži.  
Slíbili, že ty zastřelené naháží do hrobu  
a ten pomohou našim zahrabávat.  
Nakonec byli zastřeleni také.
- Ž Mám jiné starosti  
O takové věci se nezajímám  
a taky brzy zapomínám.<sup>9</sup>
- 6  
Sestra, Bratr, Otec
- Sestra Lieber Gott, mach mich fromm,  
daß ich in der Himmel komm.  
Ich bin klein,  
mein Herz ist rein,  
darf niemand drin wohnen,  
nur Jesulein.
- Bratr Česky se máš modlit, zapomnělas?
- Sestra Dneska tu byl anděl.
- Bratr Já vím.
- Sestra Viděl jsi ho?
- Bratr Ne, ale slyšel jsem, jak s ním mluvíš. Jenom nevím, jakým jazykem to  
bylo.
- Sestra Přece andělským.
- Bratr Myslel jsem si to.

<sup>9</sup> Kolář z výpovědí obyvatel Lověšic u Přerova, jak byly zaznamenány v policejním vyšetřovacím spise (kolektiv autorů, Bez démonů minulosti, Praha 2003).

Sestra Byl to serafín. Ale moc jsem z něho neviděla. Měl tři páry křídel. Dvěma křídly si zahalil tvář, dvěma nohy a dvěma se nadnášel. Říkal, že nás maminka pozdravuje.

Bratr Ano? A jak se má?

Sestra Už ji vzali do nebe. A jsou tam na ni všichni hodní.

Bratr To je moc dobře.

Sestra Říkala, že tam na nás počká.

Bratr To je od ní hezké. Ale nemusíme spěchat, že ne?

Sestra Je tam s anděly devátého kúru. Všichni mají bílá roucha a pějíp  
Hospodinu slávu. Maminka zpívá první hlas.

Bratr To je jistě šťastná. Vždycky chtěla zpívat první hlas.

Sestra Všichni jsou šťastní. Tak krásný hlas tam ještě neměli.

Bratr Pamatuješ, jak nám maminka zpívala s tatínkem?

Sestra To bylo dávno. Tatínek už nám nezpívá.

Bratr Musíme teď na něj dávat pozor.

Sestra Já dávám. Když upadne, tak ho vždycky zvednu.

Bratr Kdybys mu nedávala tu láhev, tak by nepadal.

Sestra Já nechci, ale on mě vždycky přemluví.

Bratr A potom vede takové řeči, které by vést neměl. Kdyby k nám někdo přišel a uslyšel ho, mohlo by být s námi zle.

Sestra Myslíš, že k nám přijdou?

Bratr Musíš mu domluvit.

Sestra Já mu domlouvám.

Bratr Musíš mu domluvit ještě víc.

Sestra Domlouvám mu slovy svatého Petra, silnější domluvu neznám.

Bratr A jak silná je ta domluva?

Sestra „Buďte střízliví a bděte, neboť váš protivník ďábel obchází jako lev řvoucí a hledá, koho by pohltil.“

Bratr A hledá, koho by pohltil. Pojd' mi pomoci. Sundáme ten obraz.

Sestra Kdyby bylo po mém, tak tady nikdy nevisel. Visel by tu Pan Ježíš, už jen proto, že je mnohem hezčí.

Bratr Spálíme ho, to bude nejjistější.

Sestra Byl to nepřítel katolické církve. Pan farář nám to řekl, než ho odvezli do Dachau. Pověděla jsem to i Gretě, ale s tou už nebyla žádná řeč.

V Zuckmantelu se s ním osobně setkala, když se vrhla k jeho vozu, aby políbila stupátko auta. A Vůdce Velkoněmecké říše, unser lieber Adolf Hitler, jí stíkl pravici, když jí pomáhal vstát. Od té doby si ji nemyla. Dokonce si ji chtěla nechat amputovat a vystavit jako relikvii, ale Horst jí to zakázal, protože v hospodářství je každá ruka dobrá.

Bratr Přestaň si vymýšlet.

Sestra Narodila se dvacátého dubna, stejně jako on. Každý rok mu posílala blahopřání. Lieber Herr Hitler, zu Ihnen Geburtstag winsche ich Ihnen alles Gute. A dostala pak od něj vlastnoručně podepsanou fotku.

Bratr Doufám, že je spálila. Horst na to určitě dohlédl.

Sestra Je mi jí líto. Věřila, že každá německá žena má svoje vlastní bitevní pole a že každé dítě, které přivede na svět, je vítěznou bitvou svedenou pro blaho národa. Chtěla dát Říši a Vůdci devět dětí a stát se tak zasloužilou německou matkou se zlatým odznakem. Těšila se na to, až jí budou členové Hitlerjugend na ulici salutovat, ale doktor ve městě jí řekl, že děti mít nikdy nebude.

Bratr Pomoz mi s tím.

Sestra Myslela jsem, že si z toho praporu spíchnu sukni.

Bratr Vlajka není na parádu.

Sestra Tak aspoň ubrus.

Bratr Je to symbol naší vlasti.

Sestra Grossdeutsches Reich, taussendjähriges Reich!

Bratr Tohle už nikde neříkej ani česky.

Sestra Říše už není. Měla trvat tisíc let, ale nějak moc rychle to uběhlo. Teď tu bude zase republika. Škoda té látky.

Bratr Nás bude taky škoda, až přijdou.

Sestra Bojíš se? Vždyť přece nemáš proč.

Bratr Koho kousnul had, ten se bojí i červa.

Sestra Modlila jsem se za nás. Prosila jsem maminku, ať se za tebe přimluví.

Bratr Nepotřebuju žádné přimluvy.

Sestra To já jen tak, pro jistotu.

Bratr To přece každý pochopí, že jsem nemohl jednat jinak.

Sestra Ty se nemusíš před nikým obhajovat.

Bratr Však já se neobhajuji.

Sestra Maminka říkala, že až přijde mír, nastane všeobecné odpuštění. Vojáci se vrátí z války domů a vzájemně si odpustí, že po sobě stříleli. Ukáznění Židé se vrátí z převýchovných táborů a my jim odpustíme jejich dřívější pýchu i to, že nám ukřižovali Pána Ježíše. I tobě bude odpuštěno, zvláště když jsi nic neproved. Češi jsou holubičí národ, ti se ani neumějí. Vždyť už je to sedm let!

Bratr Horst říkal, že se mstít budou.

Sestra Horst už je dávno pryč. Tak proč by k nám chodili?

Bratr Když přišli do města, přijdou i sem. To je jen otázka času.

Sestra mi Myslíš, že nám Horst pošle adresu? Chtěla bych napsat Gretě, že se po ní stýská.

Bratr Já přece za nic nemůžu. Bylo jich už sto padesát a chtěli, ať jdu s nimi. Víš, co by mi tak asi řekli, kdybych nešel? Byl bych pro ně Bimscher Hund a Tschechische Sau. Byl bych Schweinhund a Ekelhafte Schwein.

Sestra To by nám řekli, že jsme. A jenom proto, že matka byla Češka!

Seatra Maminka nikomu nic zlého neudělala. Proto je taky v nebi. I my tam jednou budeme. Těšíš se?

Bratr Já jsem přece nechtěl střílet, ale oni mi to poručili. Češi taky stříleli. Bylo jich jenom pět, ale vzdát se nechtěli. Co jsem mohl dělat? Střílel jsem. Všichni přece stříleli. Ale nikoho jsem nezastřelil. Vždyť já jsem skoro ani nemířil. Jenom jsem tak mačkal spoušť. Tak a tak. Proč se nevzdali? Kdyby se vzdali, tak jsem nemusel střílet. Ale dovnitř jsem nešel. Hlídal jsem u té zatáčky před četnickou stanicí. Dorazili je jejich šavlemi. Na kusy je všechny rozsekali. Ale já jsem u toho nebyl. To mi řekli, až v té hospodě. Jenomže já jsem s nimi neoslavoval. Já jsem jenom zvracel.

Sestra Jsme na světě, abychom sloužili Bohu a po smrti se dostali do nebe. *Vejde Otec.*

Otec Sieg Heil!

Bratr Nechte toho. Co kdyby vás někdo slyšel!

Otec Bring mir Tobok, Packel Tobok! Blitzschnell!

Bratr Česky mluvte! Němčina je mrtvý jazyk, už si na to konečně zvykněte! Dneska vás můžou zastřelit za jediné německé slovo.

Otec Doma budu mluvit, jak já chci.

Sestra Nate, Vati, zakuřte si.

Otec A šnaps? Kde mám šnaps?

Bratr Fotr, nepijte pořád.

Sestra Maminka říkala, že s tím máte přestat. Jinak vás nevezmou do nebe.

Otec A kam jinam bych šel? Do pekla mě nepustí. Jsem tak nasáklý špiritusem, že kdyby pode mnou zapálili kotel, vyletělo by celé peklo do luftu.

Bratr Měl jste radši zůstat v posteli.

Otec Je mi zle.

Bratr Tak proč vstáváte? Máte ležet, když je vám zle.

Otec Je mi zle, protože střízlivím. Kde je?

Bratr Kdo?

Otec Dárek od Všemohoucího.

Bratr Co?

Otec Nové německé formace nastupují den za dnem a nepřijdou pozdě.  
Kdyby však přesto někdo byl slabého srdce, necht' si připomene, že  
Všemohoucí nám, sudetským Němcům, dal Adolfa Hitlera, který sám  
může přivést válku k vítěznému konci.

Bratr Že vás to pořád ještě baví.

Otec Takhle nám promlouval do duše tvůj kamarád Konrád Henlein ještě  
v lednu na shromáždění v Troppau. A pak nás nahnali na kopání  
zákopů. Für die Freiheit unseres Volkes! Nás, válečné invalidy!  
Dokonce i Müllera tam nahnali! S dřevenou nohou!

Bratr Co to zas máte s tím kamarádem?

Otec Byls ve straně, byl.

Bratr Všichni byli.

Otec Všichni ne.

Bratr Když už zverbovali mě, tak vás nechali na pokoji. To dá rozum.

Otec Kde je teď ten tvůj Henlein? A kde je Hitler? Proč jste ho sundali?  
Proč už nikde neslyším to radostné a vítězné Heil Hitler?

Bratr Zbláznil jste se?

Sestra Já jsem vždycky zdravila Grüss Gott. Všude už visely vyhlášky, že  
máme zdravit Heil Hitler, ale já jsem pořád zdravila Grüss Gott.  
Ortsleitera Prohasku, a dokonce i pana Ortsgruppenleitera Klügeho  
jsem pokaždé slušně pozdravila Grüss Gott.

Bratr Ty už taky raději mlč!

Otec Mlčet jsi měl ty! Moc totiž mluvíš, hochu. Někdy česky, někdy  
německy, ale vždycky moc hodně. Za mých časů bylo mlčení posvátné.  
Muži při setbě nesměli ani slůvko promluvit, aby zrno nezakřikli.

Rozsévač si vkládal nůž mezi zuby a rozvážně rozhazoval zrno po poli. Bylo  
to tiché jako modlitba. A pak přicházel zázrak úrody a požehnání sklizně.

Bratr Zázrak byl, že jste po takovém požehnání nechcípili hladem.

Otec A co jste sklidili vy?

Bratr Aspoň jsem si řekl svoje. Pořád lepší, než se někde v koutě  
uchlastávat k smrti  
*Bušení.*

Sestra To jsou oni?

Bratr To je Sepp. *Odejde.*

Otec Kde je moje flaška?

Sestra Sám jste si ji schoval.

Otec To vím, ale nevím kam.

Sestra A jak to mám vědět já?

Otec                    Znáš všechny moje skryše. Tak jen hledej. Mně je špatně. Já hledat nemůžu.

Sestra                 Maminka se na vás zlobí. Pořád jenom pijete.

Otec                    Tak jí o tom nic neříkej.

Sestra                 Já jí nic neříkám, ale ona to vidí z nebe. A pak je z toho smutná.

Otec                    Nebe je daleko. Sem nikdo nedohlédne.

Sestra                 Někdy je tak blízko, že se ho můžete i dotknout.

Otec                    A jaképak je na dotek?

Sestra                 Nevím, na to nejsou slova. Ale je hluboké. Jako moře.

Otec                    Maminka vždycky chtěla k moři.

Sestra                 A teď se v něm koupe.

Otec                    Nikdy se nenaučila plavat.

Sestra                 To moře je plné lásky a ta každého nadnáší, a nikdo se proto nemůže utopit.

Otec                    Nikdo? Ani těžký hříšník, kterého jeho viny táhnou ke dnu?

Sestra                 Nikdo. Láska všechny zachrání. Láska to je pan Ježíš.

Otec                    To on asi bude něco jako plavčík, vid'?

Sestra                 Umí chodit po moři, to žádný plavčík nedokáže.

Otec                    To zní tak krásně, že bych se na to s chutí napil.

Sestra                 Buďte střízliví a bděte-

Otec                    -Já vím, ďábel obchází jako lev řvoucí a hledá, koho by pohltit. Ale já se chci napít na to nebe, které je jako moře. A na tu lásku, která nás všechny zachrání. Ale hlavně si chci připít na pana Ježíše, který umí chodit po moři a nikoho nenechá klesnout do hlubin.

Sestra                 Pod příborníkem máte ještě jednu láhev.

Otec                    Pod příborníkem! Já to věděl.

Sestra                 Opravdu máte rád pana Ježíše?

Otec                    Právě jsem ho začal milovat.

Sestra                 Ta láhev už je ale poslední.

Otec                    To se ví, že poslední. Až odejdou, dokoupíme ve městě.

Sestra                 Říká se, že neodejdou.

Otec                    Ale odejdou. Přece nezůstanou v takové díře? Pár financů tu nechají, to dá rozum, ale jinak půjdou za lepším. *Vejde Bratr.*

Bratr                    Kéž byste měl pravdu. Všechny Němce nahnali na náměstí a tam je zmlátili do krve. Některé pak věšeli na lucerny. Pověsili i starého Müllera. Na lípě před kostelem, protože lucerny už byly plné. Praskla s ním větev a on si pak kleknul na kolena a prosil o milost. Vlastně jen na koleno, protězu mu už předtím spálili. Pověsili ho hned na vedlejší větev. Ta už ho udržela.

Otec Zachránil mi na Piavě život, když mě trefili do břicha. Vytáhnul mě z křížové palby a sám to koupil do nohy. Nepoznal jsem lepšího chlapa, než byl on.

Bratr Sepp říkal, že je házeli do kašny a pak do nich stříleli. Krve tam bylo víc než vody.

Otec Kde byl ten tvůj Pan Ježíš? Po kterém moři si to teď špacíruje?

Sestra Hledá nás. Ale nemůže nás najít, protože jsme od něj odešli příliš daleko. *Bušení.*

Otec To jsou oni?

Bratr Ne, takhle tluče Günther. *Odejde.*

Sestra Odevzdejme se do vůle Boží, protože Bůh při všem zamýšlí jen naše dobro. Sesílá utrpení, aby hříšné napravil a dobré zdokonalil. Nic se neděje bez jeho vůle a vše trvá jen tak dlouho, dokud Bůh chce.

Otec Nemůžou nás všechny jen tak pozabíjet. To my jsme plody této země. Vrstvička ornice a pod ní písek. A jinak samý jíl. Ani hroby se tu nekopou snadno. *Vejde Bratr.*

Bratr Začali se stahovat zpátky do města. Pár jich tu ale ještě zbylo. Viděl, jak za potokem chytily Seppa. Günther říká, že nejlepší bude, když se schováme v lese. Počká tam na nás. *Salva.*

Otec To bylo hodně blízko. *Salva. Výkřik.*

Bratr To byl Günther. *Bušení.*

Sestra To jsou oni. Pomodleme se.

*Sestra se začne modlit, po prvním verši se přidá Bratr, po druhém verši se váhavě začne modlit i Otec. Vznikne tak trojhlasý kánon. Bušení sílí.*

Vater unser, der du bist im Himmel,  
geheiligt werde Dein Name;  
zu uns komme Dein Reich ;  
Dein Wille geschehe,  
wie im Himmel, also auch auf Erden!  
Unser tägliches Brot gib uns heute;  
und vergib uns unsere Schuld,  
wie auch wir vergeben unsern Schuldigem;  
und führe uns nicht in Versuchung,  
sondern erlöse uns von dem Übel.  
Amen.

Zpívá se.	S oblohou a s nebesy, kde přemýšlí nad plesy, seraf světlem oděný, k slávě Páně stvořený.
M1	Následuje vzpomínka, velká ne, spíš malinká, na ty časy revoluční.
M2	Nebojte se, budem struční.
M5	Čekali jsme mnoho dní, až zasedne soud národní. Oč v něm půjde, povím krátce: Potrestáme všechny zrádce. Ujistit vás všechny chci, že vše proběhne v intencích ministrů vnitra a obrany, s nimiž byly probrány podrobnosti naší akce. Neunikne žádný zrádce! V čele toho soudu stanu já, velitel partyzánů. Václav je mé krycí jméno, ostatní je utajeno.
M1	My dva jsme tu za MNV.
M5	Ověřím si jméno tvé.
M1	Jmenuji se Horák Jiří, číslo popisné dvacet čtyři.
M3	A já jsem Karel Doubrava, číslo popisné třicet dva.
M1	Ta paní je tady s námi, zastupuje české mámy a vůbec všechny české ženy, co byly Němci umučeny.
Ž	Dvořáková Alice, číslo popisné čtyřicet.
M5	Náš soud tedy začít může, dal jsem předvést tyto muže. Nacistické jsou to svině, vše svědčí o jejich vině.



Jeden důkaz za všechny:  
všichni mluví německy!

M4 Bijte Němce, zabijte ho!  
Zabij Němce! Každý svého!

M5 Co je čeká, dobře víme.  
Dřív se ale pobavíme.  
Zdá se mi, že přišel čas  
na nějaký dobrý špás.

M4 Já mám nápad, veliteli,  
a ten nápad, ten je skvělý.  
Zde je obraz, nový, zdá se,  
na něm Hitler v celé kráse.  
Já ten obraz poplivám  
a pak ho těm sviním dám,  
ať fýrera nacisti  
jazykem svým očistí.

M5 Každý z nich, až přijde blíže,  
naše sliny ze skla slíže.

M2 Jak řekli, tak udělali,  
pak se tomu dlouho smáli,  
až je ta hra celá  
unavila zcela.

M5 Zdá se mi, že přišel čas  
na nějaký nový špás.

M4 Já mám nápad veliteli  
a ten nápad, ten je skvělý.  
Pravidla zůstanou stejná,  
jen místo slin tam budou lejna.

Ž Ale to snad...

M5 Ženská ztichni,  
hovna budou lízat všichni!

M2 Jak řekli, tak udělali,  
pak se tomu dlouho smáli,  
až je ta hra celá  
unavila zcela.

M5 Zdá se mi, že přišel čas  
na nějaký nový špás.

M4 Já mám nápad veliteli  
a ten nápad, ten je skvělý.

Do družstev dvou je rozdělme,  
první je tvé a druhé mé.  
První mají zadky holé,  
druzí drží v rukou hole.

M5 Ti s holemi pak vyplatí  
ty, co budou bez gatí.

M2 Jak řekli, tak udělali,  
pak se tomu dlouho smáli,  
až je ta hra celá  
unavila zcela

M5 Zdá se mi, že přišel čas  
na nějaký nový špás.

M4 Já mám nápad veliteli  
a ten nápad, ten je skvělý.  
Podle mě je problém celý  
v tom, že špatně vypláceli.  
Já ho teď praštím touhle holí,  
ať ví, jak správná rána bolí.  
Slyšeli jste? Už má dost!  
U spánku mu praskla kost.  
M5 Co děláš? Vždyť on umírá!  
To už pak není žádná hra.  
Musíme ho oběsit,  
Dokud má v těle ještě cit!  
Ať z toho taky něco má,  
než ho spolkně věčná tma.

M2 A tak začalo věšení.  
Němci byli zděšení  
a prosili o smilování,  
jenže naši partyzáni  
žádné prosby neslyší  
a znají jen trest nejvyšší.

M3 Veliteli, chtěl jsem říct,  
že ten vpravo je můj strýc.  
Nepoznal jsem ho nejprve,  
protože byl od krve.  
Vždycky byl na naší straně,  
znám ho dobře, ručím za něj.  
Je to bratr mojí matky.

M5 Nedělej mi tady zmatky!

M3 Jmenuje se Josef Hrubeš.

M5 Ty mi něco říkat budeš!  
Vždyť ten chlap se píše s chá!  
V tom je nějaká neplecha.

M3 Za ženu si Němku vzal,  
proto jim to podepsal.

M5 Sám rozhod o svém osudu,  
Němce šetřit nebudu!  
A už těch řečí radši nech,  
než zapomenu, že jsi Čech.  
Vymůžeš si jedině,  
že tě pošlu mezi ně.  
Potom skončíš jako oni.  
Teď ho praštil!

M3 Strýčku promiň.

M1 Vzpomínám si na to matně,  
vím jen, že mi bylo špatně,  
z toho křiku, z toho bití,  
vždyť to vážně bylo k blití...  
Jen té krve, co tam tekla,  
jako bych se vrátil z pekla.

Ž Nebyl na ně pěkný pohled,  
navíc nikdo nebral ohled  
na to, že jsem křehká žena.  
Ještě teď jsem rozrušena  
z toho, co jsem uviděla.

M5 Tak už se to prostě dělá,  
když se tvoří dějiny.

M4 Nikdo z nich nebyl nevinný.  
Když jsme byli ve městě,  
pobili jsme jich na dvě stě.

M5 Jednou, ač ho nikdo nezval,  
přišel sám Vítězslav Nezval  
a ten básník velmi známý  
vyfotil se spolu s námi.

M4 Zdaleka nebyl jediný,  
kdo v nás viděl hrdiny.

M5 Takové to byly časy,

M4 každý na ně vzpomíná si!  
A každý ať si, co chce, tvrdí,  
my jsme na ty časy hrdí!<sup>10</sup>

8

Sestra.

Sestra Sotva jsme se pomodlili, vyrazili dveře. Bratrovi poručili, aby se svlékl.  
Potom jeho nahé tělo omotali filmem, který si přinesli z města. Byl to  
týdeník z října 1938, který zachycoval místní Němce, jak s horoucím  
nadšením vítají fýrera. Řekli mu, že teď to horoucí nadšení prožije ještě  
jednou, tentokrát na vlastní kůži. A pak ten film zapálili. Nutili mě, abych se  
dívala, ale já jsem zavřela oči. Slyšela jsem, jak bratr vyběhl ven a za ním  
i tatínek, který ho chtěl uhasit. *Salva*. A potom už bratr nekřičel. Ani tatínka  
už jsem neslyšela. Někdo z nich pak řekl:

„K čemu jsou jí oči, když se nechce dívat?“

Na stole byla tatínkova polévková lžice. To bylo to poslední, co jsem  
uviděla. Propadla jsem se do tmy a ta tma mě bolela. Pak ze mě strhali  
šaty, a když bylo po všem, uřezali mi prsa. V krvavých proudech ze mě  
vytékal život a já jsem se začala bát smrti. Třásla jsem se. Cítila jsem, jak  
mé tělo chladne. Ale pak světlo rozehnal tmu a já jsem uslyšela andělský  
zpěv:

„Hospodin je můj pastýř, nebudu míti nedostatku.

Na pastvách zelených pase mne, k vodám tichým mne přivodí.

Duši mou občerstvuje, vodí mne po stezkách spravedlnosti pro jméno  
své.“

Byl to můj serafín. Přišel si pro mne.

„Byť se mi dostalo jíti přes údolí stínu smrti, nebudu se báti zlého, nebo  
ty se mnou jsi; prut tvůj a hůl tvá, toť mne potěšuje.“

Už jsem se nebála. Šla jsem za ním. Oni ho ale neviděli a neviděli ani,  
že jsem odešla. Mysleli si, že jsem mrtvá, a já jsme zatím byla tak živá,  
jak oni nikdy nebudou. Vzbudila jsem bratra, ale dlouho jsem nemohla  
najít tatínka. Až na třetí zavolání vylezl z latríny, kam jeho mrtvé tělo hodil  
voják. Do nebe jsme došli během malé chvílky, protože serafové smějí chodit  
zkratkou. Svatý Petr nám odemknul bránu a nechal nás projít. Smrad  
z latríny byl opravdu velký, a tak špiritus z tatínka nebyl vůbec cítit, a všichni  
tři jsme šťastně vešli do ráje. Poprosila jsem svatého Petra, aby

<sup>10</sup> Pasáž je inspirována událostmi v Lanškrouně a okolí, čili „revoluční“ činností partyzánské brigády „Václavík“.

bránu dobře zamknul, kdyby tamti chtěli jít za námi.  
a řekl, že to se nikdy nestane, protože oni už mají

Ale on se jen usmál  
svůj ráj tam na zemi.

9

Sbor

*Zpívá se.*

Pán ten stvořil také vás,  
slavné Čechy vlasti krás.  
Anděla vám s nebe dal,  
váš by národ k zpěvu zval.

Ž

Vyšetřující referent mě před zahájením výslechu  
přemlouval ke spolupráci.  
Když jsem odmítla, praštil mě pěstí  
a vyrazil mi dva přední zuby.

M5

Hlavní linií při vyšetřování  
bylo přimět vyšetřovance  
k doznání za každou cenu.

Ž

Při dalších výsleších jsem byla tlučena do hlavy,  
až jsem přestala slyšet na pravé ucho.

M5

Vyšetřovaný musí ve vyslýchajícím  
vidět absolutního pána nad sebou samým.

M2

Hned první den vyšetřování mi dali do bot plechové vložky.  
Jeden z vyšetřovatelů si mi sedl na prsa a dávali mi elektrické šoky  
proudem odebíraným ze stolní lampy.

M5

Vyslýchat čtyři hodiny denně je jako vůbec nevyslýchat.  
Vyslýchat je třeba deset až dvanáct hodin denně.

M2

Začalo to kolem půlnoci a hodinky vyšetřovatele  
jsem naposledy viděl, když ukazovaly šest hodin ráno.  
Pak jsem upadl do bezvědomí.

M1

Zúčastňoval jsem se výslechů jako přihlížející  
a někdy jsem vyšetřujícím,  
když už byli unaveni,  
pomáhal nějakou tou fackou vyslýchanému.

M2

Půl roku jsem pak močil krev.

M5

Každý vyslýchající orgán má k vyslýchanému nepříteli  
přístupovat tak, aby vyslýchaný cítil,  
že je za nepřítele považován,  
a aby cítil u vyšetřujícího tu moc,  
kterou on reprezentuje.

M3

Dali mi kolem krku oprátku a přes dveře

- mě na ni vytahovali nahoru,  
až jsem ztratil vědomí.
- M4 Obžalování se u státního soudu někdy brání,  
že k doznání byli přinuceni bitím.
- M3 Potom mě polili kbelíkem vody  
a věšeli znovu.
- M4 Prokurátor bude obžalovaného,  
který takovou obranu vznese,  
stíhat pro zločin křivého obvinění  
podle paragrafu 209 trestního zákona.<sup>11</sup>

10

Funkcionář, Partyzán, Voják

- Funkcionář Neboj se. Nepraštím tě. Teď ještě ne. Takže ty jsi měl projev. Přednes  
mi ho.
- Partyzán Já...
- Funkcionář Za to se nemusíš stydět. Jen do toho.
- Partyzán Byl o zakládání družstev.
- Funkcionář Já vím, o čem byl. Prostě mi ho přednes.
- Partyzán Na devátém sjezdu soudruh Gottwald prohlásil, že musíme pro  
socialismus získat malého a středního rolníka a izolovat vesnického  
boháče.
- Funkcionář Ano, řekl, že je třeba postupně provádět zákon o jednotném  
zemědělském družstvu. To já moc dobře vím, vždyť jsem tam byl taky.  
Mě ale zajímá, cos řekl ty.
- Partyzán Já už si nepamatuji úplně přesně...
- Funkcionář Ale no tak, těch vesnic, kdes řečnil. To se ti nemohlo jen tak vypařit  
z hlavy.
- Partyzán Je to už pár let.
- Funkcionář Tvoje paměť je přece legendární. I básničky si pamatuješ. O té kurvě,  
jak odmítla toho básníka. Od toho Němce, jak on se to jenom... Pomoz  
mi...
- Partyzán Goethe.
- Funkcionář Tak Goethe si pamatuješ, a projev ne? Goethe je pro tebe víc než  
stranický projev?
- Partyzán Řekl jsem jim...
- Funkcionář Neříkej, žes jim něco řekl. To já vím, žes jim něco řekl. Já chci ale  
slyšet, cos jim řekl. Slovo od slova.

<sup>11</sup> Koláž z autentických výpovědí (Pospíšil Jaroslav, Hyeny v akci, Vizovice 2003).

Partyzán Řekl jsem jim, že družstvo..

Funkcionář Něco jsem ti řekl. Chceš, abych tě praštil?

Partyzán Soudruzi, vítám vás na naši schůzi a zdravím vás komunistickým pozdravem Práci čest!

Funkcionář Soudruzi? To jsi řekl?

Partyzán Bylo to oslovení.

Funkcionář Já vím, co to bylo. Ale byli to opravdu soudruzi?

Partyzán Někteří ano.

Funkcionář Někteří? A ostatní?

Partyzán Ostatní se jimi měli stát.

Funkcionář Na základě toho oslovení? Zajímavé. Máš sál plný volyňských Čechů, kteří zrádně opustili sovětské kolchozy, aby u nás mohli kulačit, a ty je nazveš soudruhy? Máš sál plný zlatokopů, kteří vykrádají jeden statek za druhým, a ty je nazveš soudruhy? Takovou ty máš představu o soudruzích? No, jen pokračuj.

Partyzán Pak jsem promluvil o-

Funkcionář -Až tě praštím, tak už nepromluvíš o ničem.

Partyzán S požehnáním Sovětského svazu...

Funkcionář S požehnáním? To jsi vážně řekl?

Partyzán Ano, je to jen takový obrat. Řečnický. Není to myšleno doslovně.

Funkcionář Je mi jedno, jak je to myšleno. Zajímá mě, jak to zní. Takže ještě jednou. Hezky od začátku. Slovo od slova.

Partyzán Soudruzi, vítám vás na naši schůzi a zdravím vás komunistickým pozdravem Práci čest!. S požehnáním Sovětského svazu jsme z našeho území vyhnali všechny německé fašisty a kolaboranty. Vy, naši noví osídlenci, jste tak získali půdu i majetek, který tady ti vlastizrádci zanechali.

Funkcionář Fašisti, kolaboranti, vlastizrádci. To by se dalo tesat.

Partyzán Sovětský svaz je náš vzor a jeho hrdinný lid pevně svírá pochodeň pokroku a svítí nám na cestu k lepším zítřkům. My mu vděčíme za vše, co dnes máme a učíme se od něj, jak pracovat a žít, abychom měli ještě víc. A právě myšlenka zemědělských družstev, kterou v Sovětském svazu prosadil největší člověk světa, náš milovaný vůdce a učitel, sám veliký Stálin, je pro nás ověřenou cestou k blahobytu.

Funkcionář Veliký Stálin a blahobyt. To nezní špatně. Ale určitě jsi je motivoval i jinak.

Partyzán Kdo nevstoupí do družstva, je nepřítelem družstevnictví, a kdo je nepřítelem družstevnictví, je nepřítelem Sovětského svazu, a kdo je nepřítelem Sovětského svazu, je nepřítelem světového míru, a kdo je

nepřítelem světového míru, ten je válečným štváčem a válečné štváče my  
na svobodě chodit nenecháme.

Funkcionář Mám rád tenhle hutný styl. Co slovo to úder. Taky to tak dělám.

Partyzán Zde je přihláška. Podepište, soudruzi.

Funkcionář A podepsali?

Partyzán Někteří hned.

Funkcionář A ostatní?

Partyzán Nejprve říkali, že nejsou soudruzi a že se jich to netýká.

Funkcionář Vidíš to? Jedna nepřesnost v oslovení a pokazí ti celý projev. Cos jim  
na to řekl?

Partyzán Soudruhu, to, že ještě nejsi soudruh, je jenom tvoje chyba a dost  
možná, že za ni ještě zaplatíš.

Funkcionář A co oni? Zaplatili?

Partyzán Podepsali, všichni do jednoho.

Funkcionář No, pěkně jsi to soudruhům vysvětlil, jen co je pravda. A teď nám  
přečti tohle.

Partyzán To já nemůžu. Bez brýlí.

Funkcionář Aha, brýle. Ty sis rozbil hned na začátku. Tak nám to přečti ty.

Voják Kamarádi, vítám vás na našem shromáždění a zdravím vás arijským  
pozdravem Vůdci a vlasti zdar! S požehnáním-

Funkcionář S požehnáním? Opravdu je tam s požehnáním?

Voják Ano. S požehnáním.

Funkcionář No, jen pokračuj.

Voják S požehnáním Prozřetelnosti jsme vkročili do nové éry našich dějin.  
Prozřetelnost nám darovala muže, který vyhnal z našeho území  
všechny židovské parazity. Němečtí árijci tak převzali do své očištné  
správy majetek těchto zdegenerovaných žvlů.

Funkcionář Zdegenerovaní židovští paraziti. To je styl. Ani kladivo tak nebuší!  
Pokračuj.

Voják Velkoněmecká říše nám jde příkladem a její hrdinný národ opět třímá  
pochodeň pokroku a svítí nám na cestu do nové Evropy. My se od něj  
učíme, jak se stát hodnotným členem obrozené rodiny národů, jak se  
stát lepšími, národně a sociálně uvědomělými Čechy. A právě myšlenka  
arizace židovského majetku, kterou v Říši prosadil největší Němec, náš  
milovaný vůdce Adolf Hitler, jehož genialita ho předurčila i k největším  
úkolům v dějinách naší země, je pro nás tou nejschůdnější cestou  
k národní prosperitě.

Funkcionář Hitler a národní prosperita. No, jen pokračuj.



Voják Kdo zpochybňuje nutnost této arizace, zpochybňuje i samu podstatu nacionálněsocialistické revoluce a kdo zpochybňuje naši revoluci, ten zpochybňuje i budoucnost nové Evropy a přiznává tak, že je židobolševikem a plutokratem. Ale pro takovéto reakcionáře už máme přichystány tábory, v nichž je převýchovnou prací osvobodíme od jejich zpátečnických názorů.

Funkcionář Vážně sis myslel, že tohle před námi zatajíš? Že se namočíš, a nikdo se o tom nedoví? Utápíš se tu ve lžích, ale pravdu neutopíš. To je zkušený potápěč. Ta vždycky vyplave na povrch, pane okresní pověřenče Kuratoria pro výchovu mládeže v Čechách a na Moravě.

Partyzán Žádám o přerušení výslechu.

Funkcionář Cos to řekl?

Partyzán Potřebuji lékaře. *Rána*

Funkcionář Ty svině, uvědom si, že ty už žádné potřeby nemáš. Já jsem tvůj lékař a já si tě budu kurýrovat, jak já budu chtít. Zatím se projevuji hlavně jako dentista, ale až mi přinesou nádobíčko, ukážu ti, že se vyznám i v jiných oborech. A ty spust'.

Voják S vyšetřováním jsem se seznámil v době, kdy jsem vykonával revoluční činnost v pohraničí. Od první chvíle na mě působil povýšeným dojmem a dával mi najevo svou intelektuální nadřazenost recitací ideově pomýlených, a proto mně neznámých básní. Vyžíval se rovněž v doslovné citaci biblických textů, které zasazoval záměrně do nesprávného kontextu, aby mě tak ještě více zmátl. Dával tak na odiv svou pochybnou vzdělanost, kterou získal v kněžském semináři.

sám Ve svých cílených provokacích zašel vyšetřovaný až tak daleko, že sebe srovnával se soudruhem Stálinem, ba co víc, dokonce se nad něj vyvyšoval.

Funkcionář Dost! Koukáš, co je to za šmejda, co? Žádný Buzuluk, ani Kyjev, natož Dukla. A rozhodně ne žádná kóta 534, žádná kóta smrti. Tenhle hrdina z protektorátu nevytáhl paty. Celou válku prošmelil, a když mu na to přišli, tak se stal konfidentem. Hodně lidem pomohl do hrobu. A teď si pomáhá, jak může, aby v něm neskončil sám. Každopádně už tohle by ti mělo zlámat vaz. Ale já toho mám na tebe mnohem víc. Mnohem víc!

Celou složku si tu na tebe vedu. A to je panečku nějaký materiál!

Čtyři roky v semináři, pak Baťova škola práce, potom Kuratorium a obětavá služba Říši a nakonec partyzán a komunista! Čím vším ty sis neprošel?! Nejprve transcendentální boží plán, který se ale měl dovršit až na sklonku času. To byla přece jen trochu dlouhá doba. Budování Baťova impéria mělo časové horizonty o poznání kratší. Spasitel, který obuje

celý svět! Po mně v té době stříleli četníci a v těch škrpálech, co jsem tenkrát měl, se mi neběželo dvakrát dobře! U duchcovského viaduktu po mně stříleli, a nejen tam! Strana, moje strana, mě pověřila, abych vedl stávku.<sup>12</sup> Největší stávku v Evropě jsem vedl! Mosteckou stávku jsem vedl! A vedl jsem ji dobře. To já jsem točil kolem dějin. A pak se dějiny daly do pohybu a ty jsi se s nimi naučil držet rok. Dokonce se mohlo zdát, že taháš za nitky, kterými se dávají do chodu. Už jsi dotahal. Já ti teď z těch nitek upletu provaz, na kterém tě soudruzi pověsí. *Zazvoní telefon.* Slyším. Cože? Dal jsem vám přece jasné rozkazy. Tohle vám jen tak neprojde! O to už se postarám! *Zavěsí.*

Ty svině, ty ani nevíš, jaké máš štěstí. Právě mi volali, že hlavní svědek spáchal sebevraždu. Strhl si ze zubu kovovou korunku, nabrousil si ji o stěnu a podřezal si žíly. Takový šlendrián!

Mně by se to stát nemohlo, protože já jim všechny korunky vždycky preventivně vymlátím. Ten proces si ale nenechám zfušovat. To by bylo riskantní i pro mě. Tady máš. Tuhle výpověď se naučíš nazpaměť.

A jestli to u soudu nezvoráš, vyfasuješ takových dvacet pětadvacet let. A dost velkou šanci na propuštění při první amnestii. Tenhle tam bude taky. Zase spolu, co? Tak do práce, soudruzi. Učit se, učit se, učit se!

11

Sbor

*Zpívá se.* A ten národ pěje rád,  
v žalmech však i touhu znát,  
by ten anděl chránil Čech  
do skonání světů všech.

M1

Jmenovaly samopal“.

Na podzim a na jaro škola pořádala branné závody pro žáky. se „Dukelský závod branné zdatnosti“ a „O partyzánský

Ž

Nic jsem svým žákům nezatajil, a proto jsme byli dobře připraveni. Museli jsme běhat lesem v maskách, házet granátem nebo šplhat po laně. Nejlepší ale byla cvičení, kdy jsme se navlékli do pláštěnky, na nohy a na ruce si navlékli igelitky a připevnili je gumičkami a s maskou na obličeji předstírali, že se bráníme chemickému útoku.

M2

Ochranná maska M-10 je obličejová maska s páskovým upínadlem a lícnicovým filtrem. Masky má tyto hlavní části: lícnici ochranné masky, lícnicový filtr, brašnu a dva přídavné zorníky.

<sup>12</sup> Vedle KSČ se na organizaci mostecké stávky podílela i sudetoněmecká DNSAP.

- M3 Družstva běhala lesem po trati vyznačené fáborcky z krepového papíru. Na jednotlivých stanovištích jsme sbírali body za plnění různých úkolů. Stříleli jsme ze vzduchovky, házeli gumovým granátem, odpovídali na znalostní otázky a prokazovali vědomosti z dějin mezinárodního dělnického hnutí.
- M4 Komunistický manifest byl vydán v únoru roku 1848 v Londýně jako brožura o 23 stranách. Od té doby je stále jednou z nejčtenějších knih na světě.
- M3 Štvavá vysílačka Rádio Svobodná Evropa vysílá od roku 1951 z Mnichova a je financována revanšisty ze sudetoněmeckého landsmanshaftu.
- Ž Běhání mi šlo nejlíp ze všech, hod granátem na cíl, to už bylo horší, a vzduchovkou jsem netrefila terč.
- M3 Bitva na Vítkově byla prvním změřením sil husitských a křižáckých vojsk. Díky důmyslnému opevnění Vítkova Žižkou a revolučnímu nadšení husitských obránců ztroskotal útok německé jízdy na jeho srubech
- M5 Západoněmecký obrněný transportér Marder je vyzbrojen 20 mm kanónem a spřaženým kulometem 7,62 mm. Druhý kulomet 7,62 je lafetován v zadní části korby. Marder má vysokou rychlost a dobrou průchodnost terénem. Jeho nedostatkem je značná hmotnost a neschopnost překonávat vodní překážky plavbou. Vylákat Mardra do vody je proto hlavní bojový úkol všech velitelů čet.
- M1 Nic jsem svým žákům nezatajil, a proto jsme byli tak dobře připraveni.
- M4 4. února 1931 se v 14. 45 hod. přiblížil k železničnímu viaduktu u Duchcova dav 500 nezaměstnaných. Před viaduktem stál připravený policejní kordón 10 četníků. Velitelem zásahu byl Ferdinand Emmer. Jako první stiskl spoušť četník Prácheňský. Jeho střela těžce zranila devatenáctiletého skláře Antonína Zeithammera, jemuž bylo odmítnuto poskytnutí první pomoci. Následovaly další výstřely.
- M2 Protichemickou soupravu JP-75, určenou jako prostředek jednorázového použití, tvoří pláštěnka s kapucí, protichemické rukavice a protichemické přezůvky
- Ž Dnes už jen nostalgicky vzpomínám na svou tehdejší fyzičku. Tenkrát jsem byla schopná udělat 150 kliků, 300 dřepů, uběhnout 1 500 metrů v terénu za 6 minut nebo 15 minut v kuse dělat „kačáky“, tedy chodit v dřepu kačení chůzí.

- M3 192 mužů bylo zastřeleno, 196 žen odvečeno do koncentračního tábora, 96 dětí deportováno k „rasovému zkoumání“. Po válce se jich do Lidic vrátilo jen 16.
- M5 Hlavní výzbroj západoněmeckého tanku Leopard 2 tvoří 120 mm kanón. Systém řízení palby je doplněn laserovým dálkoměrem, čímž se podstatně zvyšuje účinnost střelby.
- M1 Nic jsem svým žákům nezatajil, a proto jsme byli tak dobře připraveni.
- Ž Také naše armáda má tanky, ale jejich životnost v boji dosahuje pouhých tří minut. To ani nemá smysl, aby na takovou chvíli vyjžděly.
- M2 Zato životnost velitele čety v boji je něco kolem dvou hodin a každý z nich touží vyplnit svůj čas likvidováním Mardrů a Leopardů.
- M3 Ale hlavně máme v záloze rakety.
- M4 SS 20.
- M5 Víc než dvacet
- M4 Ty by ty Mardry a Leopardy zničily.
- M5 Ty by zničily úplně všechno.
- M1 Nic jsem svým žákům nezatajil, a proto jsme byli tak dobře připraveni.
- M2 Nemoc z ozáření prvního stupně vzniká při dávce 100 až 200 rentgenů.
- Příznaky se projeví za 2 až 3 týdny po ozáření zvýšenou únavou, pocením, závratěmi, žaludečními potížemi a suchostí na rtech.
- M3 Nemoc z ozáření druhého stupně vzniká při celkové dávce ozáření 200 až 300 rentgenů a první příznaky se projeví do dvou hodin a trvají až 2 dny. Poté následuje 10 až 14 dní skrytého průběhu nemoci, kdy se zasažený cítí zdrav. Na konci této doby nastane opětový rozvoj nemoci.
- Ž Nemoc z ozáření třetího stupně vzniká při dávce ozáření 300 až 500 rentgenů. Při dávce nad 500 rentgenů se dostavují příznaky onemocnění z ozáření ihned a většina případů končí smrtí.
- M1 Tenkrát bysme ty revanšisty porazili a celý ten jejich landsmanšaft by šel k čertu.

12

Partyzán, Funkcionář, Voják

Voják Chlapi, já jsem se přecpal. Já snad půjdu jako šutr ke dnu.

Partyzán Zkus plavat prsa. Prsa jsou na vytrávení nejlepší. Králem všech stylů je ale samozřejmě kraul. Je výborný na plíce, na srdce i na páteř. Proto plavu kraula.

Funkcionář To není žádný kraul, co plaveš. Hlavu máš pořád nad vodou, ale správný nádech je jenom do strany. Ani záběr nedotahuješ až do konce.  
A nohy mají být při kopání natažené!

Voják Chlapi, nehádejte se pořád.

Funkcionář Já jen chci, aby všechno mělo svůj řád. V příručce je napsáno, že nohy mají být natažené. Tak ať je natáhne! Řád má být dodržován a udržován. Já sám už jsem za udržování řádu několik řádů dostal. Řád 25. února, Řád Vítězného února, Řád rudé hvězdy...

Partyzán A já mám zase Řád Slovenského národního povstání a Sokolovskou pamětní medaili!

Voják Nechte toho, chlapi. Nezdá se vám, že ta voda má divnou chuť?

Funkcionář Já ji nepiju, já v ní plavu.

Voják A taky smrdí.

Partyzán Původně tady byl hřbitov. Až pak jsme tu postavili bazén. První termální koupaliště v Sudetech.

Funkcionář My plaveme na hřbitově?

Partyzán Jen klid. Mrtví už tady žádní nejsou.

Voják A kde jsou?

Partyzán Pryč. Uvolnili místo živým.

Voják Nemám rád mrtvoly. Poslední dobou zase začínají vylézat.

Partyzán To by se jim mělo zatrhnout. Traktorista někde vyorá lebku a hned s ní běží na policii. Proč ji raději zase nezahrabe? Vždyť jí tam bylo dobře.  
Takhle se s ostatky nezachází. Na to jsou zákony!

Funkcionář Edvard Beneš se zasloužil o stát.<sup>13</sup> To je ten jediný zákon, o který tu jde

Voják Dalo to práci, ale nakonec ten zákon naši kluci přece jen prosadili.

Funkcionář A my teď jen musíme dohlížet na to, aby v naší republice naše zákony platili.

13

Sbor

*Ž Recituje.* Ach, Čechy krásné, Čechy mé!  
Obraze rámu prastarého,  
kolikrát vytrhli tě z něho,  
že oprýskali barvy tvé  
až po tmou hrobů. A v den slavný  
znovu pro zraky žárlivé

<sup>13</sup> Zákon č. 292/2004 Sb. Zákon ze dne 13. dubna 2004 o zásluhách Edvarda Beneše.

napjal tě rámař starodávný.<sup>14</sup>

- M1 Na stěně visí obraz.
- M2 V obýváku na stěně visí obraz
- M3 V obýváku na stěně visí obraz rozsévače mlčky kráčejícího polem.
- M4 Sedmdesát let v obýváku na stěně visí obraz rozsévače mlčky kráčejícího polem.
- M5 Sedmdesát let v obýváku na stěně visí obraz rozsévače mlčky kráčejícího polem, který přinesl náš děda.
- M1 Přes sedmdesát let v obýváku na stěně visí obraz rozsévače mlčky kráčejícího polem, který přinesl náš děda
- M2 Přes sedmdesát let v obýváku na stěně visí obraz rozsévače mlčky kráčejícího polem, který přinesl náš děda z vyrabovaného domu.
- M3 Už přes sedmdesát let v obýváku na stěně visí obraz rozsévače mlčky kráčejícího polem, který přinesl náš děda z vyrabovaného domu
- M 4 Už přes sedmdesát let v obýváku na stěně visí obraz rozsévače mlčky kráčejícího polem, který přinesl náš děda z vyrabovaného domu, aby jej zachránil před zloději.
- M5 Na stěně visí obraz.
- Ž Dědictví po dědovi.

konec hry

---

<sup>14</sup> Refrén z básnické skladby Františka Hrubína Jobova noc.